

FRAMA

Tau

Broj 5/1996. godina IV. - List Franjevačke mladeži

cijena: 3 Kn

B
L
A
G
O
S
L
O
D
J
E
R

B
O
Ž
J
Ć

Dragi framaši i framašice!
Neizmjerno sam radostan što nas je Gospodin upravo za Božić obasuo mnogim darovima. Ovim brojem naš list »TAU« slavi svoj četvrti rođendan što će ujedno biti i zadnji rođendan u provincijskom okviru jer se nagodinu nadamo novom obliku lista FRAMA-e u daleko širem međuprovincijskom okviru u suradnji sa svim mjestima gdje je FRAMA zaživjela na području Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Prepoznavajući znakove vremena i osluškujući poticaje Duha, vođeni karizmom svoga Utemeljitelja, kao i smjernicama crkvenih dokumenata, održan je sastanak provincijskih duhovnih asistenata Franjevačke mladeži u Sinju 7. studenog 1996. godine.

Glavni i osnovni razlog jest taj što u svih osam franjevačkih provincija u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini postoje i djeluju grupe Franjevačke mladeži ali među provincijama ne postoji zajednička povezanost.

Donešeni su i konkretni zaključci:

Naš rad s mladima treba biti zajednički, redovit i sustavan kroz sljedeće planove i inicijative:

Izdaje: FRAMA Hrvatske franjevačke provincije
sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, Kaptol 9.

Uredništvo Novinske agencije FRAME: Dario Brigić, Ivan Jengić,
Igor Kanižaj, Ana Kršinić, Mario Miloš

Adresa uredništva: Kaptol 9, 10000 Zagreb

Odgovara: fra Ivica Jagodić, tel. 099/429-194; 01/275-413
Rukopise i fotografije ne vraćamo

- Centar FRAME kao informacijsko središte za zajedničku koordinaciju i djelovanje. Centar bi bio oformljen u stručnom timu koji bi radio na programima, zajedničkim inicijativama i zajedničkom listu FRAMA-e.

- Zajednički susret mlađih svake godine bi organizirala druga provincija.

- Odgojno pastoralni program FRAMA-e. Program je sredstvo rada. Mnogi ga željno isčeškuju jer je to veliko pomagalo animatorima i duhovnim asistentima.

- Nova pjesmarica s notama i bez nota.
- Prospekt o FRAMA-i kao propagandni materijal.

VAŽNO: 1. veljače 1997. godine bit će održan sastanak svih predstavnika mjesnih bratstava FRAMA-e, tzv. »mali opći sabor FRAMA-e«, u svezi svih ovih gore navedenih inicijativa.

Ima još puno toga ali o tome u drugome broju.

Nedavno smo dobili vlasititi broj telefona i faksa: 01/426-900.

Pitajte što god vas zanima, javite se jer FRAMA je vaša i za vas.

fra Ivica Jagodić

ISUS - NAŠ VELIKI BRAT - FRANJEVAČKA NOTA BOŽIĆA

P.Bonaventuru ovih dana nije lako dobiti za interview jer je zaokupljen mnogim poslovima. Mi smo imali sreću pa smo "izvukli" od njega nekoliko riječi o blagdanu što uskoro slijedi - Božiću. Mnogo je rečeno o Božiću i o njegovom značaju, tajni Utjelovljenja koja se krije iza ovoga blagdana, ali ne i dovoljno da i ovaj put ne posvetimo malo pažnje, kako se čini, srcu najprisnjem kršćanskog blagdana. Već je izšla jedna knjiga razgovora o Božiću s našim sugovornikom, no poznato je da iz p.Bonaventurine glave stalno izlaze na vidjelo nove neotkrivene stvarnosti i premišljanja na ovu temu. Ovaj put nas "osvježava", kao što je istaknuto u zaglavku, franjevačkom notom Božića.

TAU: Fra Bonaventura, pisali ste dosta o Božiću međostalim i knjigu "Svijeta Razveselitelj". Čitatelji Tau-a bi željeli znati koja je -po vama- osobita franjevačka nota Božića?

FRA BONAVENTURA: Sve su nam, kako kažete, note zajedničke sa svim kršćanima. Ipak, od sv. Franje nadalje, meni se čini da je to poruka o Kristu, našem velikom Bratu. Dira me uvjek iznova stavak Tome Čelanskoga o Franjinoj ljubavi prema Blaženoj Djevici Mariji (2Čel 198, hrvatsko izdanje, str.170). "Isusovu je Majku obasipao

-piše Čelano- neizrecivom ljubavlju." A Zašto? "Zato što nam je njegovo veličanstvo Isusa učinila Bratom." Smjeli bismo stoga reći :"Naš fra Isus!" Samo ne bih volio da se sada tim izrazom počnu ljudi poigravati te nam o tom budu puna usta. To je stvar - za srce!

TAU: Nije li to ipak tipična franjevačka poezija, pomalo ishitrena?

FRA BONAVENTURA: Tako sam i ja dugo mislio. Odlučan je za me bio dan kada smo , negdje sedamdesetih godina pokojni fra Jerko i ja prevodili Novi Zavjet, baš poslanicu Hebrejima. Znate, u takvu poslu se malo dublje zaustavite na svetim tekstovima. Odjednom smo se pogledali: "Jerko, pa zar i to piše u Svetom pismu?" Sto li to? "Da je Isus naš brat!"

iz srca i duše Dragutina Domjanića. Poznata je njegova pjesma "Tama je svud vladala tad, snivao san Betlem je grad." Uglazbio ju je Rudolf Taclik, a digao ju je na razinu kantate, u divnoj obradi, Boris Papandopulo. I evo posljednje kitice: "Znali su svi, travka i cvijet, rodi se BRAT skroman, al svet!" Imate dvije franjevačke melodije. Prva je ekološka, Božić dotiče cijelo stvorenenje, i čovjeka i prirodu. Druga - o Isusu Kristu našem Bratu. Uostalom, ne zove li ga Pavao PRVOROĐENAC SVEGA STVORENJA (Kol 1,15)

TAU: Koje perspektive otvaraju te franjevačke božićne misli?

FRA BONAVENTURA: Neka se svaki sam zamisli i domisli. Pripovjedao nam je jednom naš stariji fra Kazimir: kao mališani išli smo brati pečurke, a osobita je sreća bila naići na vrganj. Stariji su ih učili, pa bi kleknuli, prekrižili se, izmolili Slavaocu i tada bi ga ubrali. Sve primati sa zahvalnošću, sve darivati uslužnošću. Nije šala biti BRAT, biti SESTRA. Jednom je jedan "stariji brat" loše postupio sa svojim mlađim bratom, Kajin s Abelom. Bog se umiješao u njihovu stvar, već je krv bila potekla. I reče Kajinu: "Gdje ti je brat tvoj?" A on odgovori drsko: "Zar sam ja ČUVAR BRATA SVOJEGA, ČUVAR SESTRE SVOJE." "Rodi se Brat skroman, al svet!"

razgovara: fra Leon

Pogledajte tu poslanicu od početka. Prva glava - Isus Sin Božji. Druga glava - Isus brat ljudi. Pisac te poslanice navodi psalam 22,2, stavlja ga u Isusova usta: "Braći će svojoj naviještati ime tvoje!" A prije toga stoji: "I posvetitelj (to je Isus) i posvećeni (to smo mi) - svi su od jednoga (od Boga oca), stoga ih se ne stidi zvati svojom braćom."

TAU: Poznato je da ste oduševljeni ljubitelj naših božićnih pjesama. Ima li takvo što u njima?

FRA BONAVENTURA: O da, pune su biblijskih prisjećaja. No, baš o Isusu bratu nemamo stiha u našim pučkim božićnim pjesmama, ali zato mi je još draže da imamo dva stiha u našoj religioznoj, baš kršćanskoj duhovnoj lirici, i to iz pera,

POĐIMO ZAJEDNO SA SVETIM FRANJOM!

Vrlo brzo nakon IV. franjevačkog hoda, Franjevačka se mladež ponovno sastala! Cernik kraj Nove Gradiške ostat će zapisan u franjevačkim spisima kao mjesto u kojem je 20., 21. i 22. rujna održan IV duhovni kapitul FRAMA-e. I ove smo se godine okupili u velikom broju, to je znak da se FRAMA svake godine sve više razvija oduševljavajući pri tome srca mnogih za franjevačku duhovnost. Vjerujem da nitko od Vas nije imao primjedbi na cjelokupnu organizaciju. Ono što nas je uspjelo malo omesti i iznenaditi je vrijeme koje nam je neumorno mijenjalo planove. No, po čemu se ovaj susret razlikovao od dotadašnjih? U Cerniku nam se po prvi put pridružio pater Mirko Mataušić koji je održao duhovni nagovor. Raspravljalo se o aktualnim temama: obitelj i dom, perspektive mlađih u Crkvi, te o zadaćama FRAMA-e u današnjem društvu. Prvi su put ponuđeni i konkretni odgovori i rješenja na sva pitanja. Osjećalo se veće zajedništvo nego na prethodnim susretima. Pojavilo se mnogo novih sljedbenika, mlađih framaša. Postignut je napredak u radu po grupama. Održana je promocija kazete: "Sa svetim Franjom!" Na Kapitulu su po prvi put sudjelovala neka nova bratstva. Kao

što vidimo bilo je puno pozitivnih stvari, ali postoje li i neke negativne? Shvaćaju li svi dovoljno ozbiljno ove susrete?

Odgovor

na ta i na mnoštvo drugih pitanja potražiti ćemo kod Vas.

Ovo su samo neki od osvrta na ovogodišnji Kapitol:

fra Ivica Jagodić: S ovim smo Kapitulom izuzetno zadovoljni u svim pogledima. Tomu je pridonijela i dobra tema koja je bila jako dobro razrađena, tri vrste rada po grupama, a vrhunac svega je bila promocija kazete!

Andreja: Ovo je bio moj prvi kapitol. Očekivala sam da će biti malo više duhovniji!

Mario: Mislim da je predavanje bilo predugačko, te u nekim dijelovima neprikladno za Kapitol.

Marko: Kapitol traje prekratko i to je njegov najveći nedostatak!

Josipa: Prvi put sam bila na ovom susretu i doživjela sam mnogo razočaranja. Očekivala sam ozbiljnije ljude koji bi htjeli postići duhovni napredak, a našla sam mlade od kojih je više od pola došlo radi zabave i provoda.

Darko: Ovaj je susret bio najuspješniji do sada. Bile su jako dobre teme i duhovni nagovor. Više nego na prošlim susretima osjećalo se zajedništvo i povezanost. Bitno je da su na Kapitulu ozbiljni ljudi koji su spremni raditi i uči u bratstvo, te bi upravo zato u njemu trebali sudjelovati isključivo članovi FRAMA-e.

Vlatka: Mislim da su mladi pokazali jednu pozitivnu inicijativu, jer se nisu samo zadržali na riječima, nego su predložili neke konkretne akcije!

Zlatko: Kapitol bi trebao biti zatvoren susret koji će učvrstiti bratstvo i zajedništvo! Njegova je osnovna zadaća da ljudi izmjene svoja duhovna iskustva i da se sastanu sa Gospodinom!

Tadeja: Ovaj je susret nešto predivno! Otkrila sam nove spoznaje i osjetila sam Božju ljubav preko svih onih ljudi s kojima sam provela ta tri dana.

Siniša: To je susret na kojem se svi mi mladi moramo duhovno obnoviti da bismo mogli svjetliti u

svojim obiteljima, školama i biti radosni navjestitelji Evanđelja i Kristove poruke mira i ljubavi.

Danijela: Napunila sam si baterije i sada mogu dalje, do slijedećeg susreta!

Marija: Kapitol je vreća Božje ljubavi.

Nina: Na ovom bi se susretu svi trebali zbližiti, upoznati i biti zajedno kroz to vrijeme.

Albert: Za mene je ovo bilo jedno sasvim novo iskustvo!

Silvestar: Kapitol bi trebao ostati takav kakav jest, jer ima neke karakteristike koje drugi susreti nemaju, a koje ga čine posebnim iskustvom za sve one koji na njemu sudjeluju.

Jelena: On je milost koja mi je dana da se napunim i da dobijem snagu za budućnost i za sve one trenutke kada mi neće biti tako lijepo kao sada!

fra Ivan Matić: Osjećalo se zajedništvo i radoš, a to je znak da je Bog među nama. Kapitol se ne može opisati riječima, njega treba iskustveno doživjeti! U ovih nekoliko redova mogli ste vidjeti razmišljanja nekih od braće i sestara. Mislim da ste kroz ove odgovore i iskustva mogli barem na tren vratiti u sjećanje ona tri dana. Bili smo zajedno i to je

najvažnije. Zajedništvo nas veže u Kristu i toga se dara nikada ne bismo smjeli odreći, ma kako nam teško bilo ponekad prihvati brata ili sestruru koji nije baš onakav kakvim smo ga zamišljali. U isto vrijeme budimo svjesni svih naših propusta sa željom da ih premostimo i da usavršimo naša znanja i nastojanja. Ne smijemo šutjeti na ono što mislimo da bi trebalo popraviti, jer možda će kasnije biti kasno za ispravke. To se isto odnosi na naše susrete. I dok zahvaljujemo za dar zajedništva i bratstva učimo se odgovornosti i razumijevanju, jer samo tako možemo usavršiti naše susrete po kojima svi zajedno rastemo u Gopodinu!

Igor

PRUŽILI SMO RUKU

AKCIJA U POVODU SVJETSKOG DANA BORBE PROTIV SIROMAŠTVA

Pružiti ruku. Ti, da, baš ti što držiš u ruci ovaj tekst, znaš li pružiti ruku? Ne da nešto dohvatiš, nego da daš. Ne da uložiš u nešto što će ti se vratiti, nego da daš bespovratno i bezuvjetno. Zadrti materialisti današnjeg svijeta odmah će ti reći da ti je to loša računica. I, uistinu, gledano očima svijeta, ti u ovom slučaju možeš samo izgubiti, možeš izgubiti svoje vrijeme, svoj novac ili možda svoje živce. I zašto ti onda sve to treba? Možda zbog onog smiješka koji je u tom trenu zatitroa na tvojim usnama ili zbog onog čudnog i neopisivog osjećaja koji te je nenadano ispunio i kojeg ti nitko ne može oteti. I sam znaš da će se uvijek naći netko tko će uspjeti uzeti tvoj novac, prisiliti te da trošiš i svoje vrijeme i svoje živce. Ali ono što je u tebi nitko ti ne može oduzeti.

Phil Bosmans u svojoj poruci mladima kaže: "Biti mlad znači vjerovati u čudo da je i nemoguće moguće." Pa, ipak danas mlati kao da su izgubili tu vjeru. Razočarani su u svijet u kojem žive, neprestano oko sebe vide bijedu, nepravdu i uvjereni da ne mogu učiniti ništa što bi to moglo promijeniti, odustaju. Odustaju

bez ijednog pokušaja i rezignirano se vraćaju svom ispraznom životu. I, do kraja života ostaju obični, mali ljudi. Tu i tamo netko od njih napravi nešto značajno na području umjetnosti, znanosti ili nečeg drugog i tada postanu veliki umjetnici, znastvenici, ali ne i veliki ljudi. Da bi postao velik čovjek moraš naučiti pružiti ruku i dati. Od srca. Bespovratno i bezuvjetno.

Zato, sada mogu reći da je čitava Franjevačka mladež Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda u danima oko 17. 10. (Međunarodni dan borbe protiv

siromaštva) od srca pružila ruku onima kojima je ta ruka bila i najpotrebnija, siromašnima. Tih dana su sva mjesna bratstva naše provincije bila u Duhu jedno. Svi smo se pokrenuli s istim ciljem, istom željom, da učinimo nešto za svoje bližnje koji su od drugih i zapostavljeni i zaboravljeni. Svako bratstvo je imalo neki svoj plan, neku svoju ideju kako barem malo pomoći tim ljudima. Tu je došlo do izražaja ono čega mlati imaju u izobilju, ono čime mogu i nemoguće učiniti mogućim, čime mogu mijenjati svijet, njihov entuzijazam i inventivnost. Uspjeli smo razuvjeriti one koji su tvrdili da se samo s time ne može ništa postići, da je potrebno nešto više, nešto "opipljivije", što ni oni kao ni većina drugih nemaju i da su stoga takvi pokušaji uzaludni i da se ne isplati truditi. Naš trud se ipak isplatio.

Kroz tjedan su organizirane radionice u kojima su se izradivali svakojaki predmeti ili su mlati od svojih kuća donosili različite stvari namijenjene za prodaju na izložbama koje su priređivane nedjeljom u crkvama širom provincije. Zahvaljući ljudima koji su imali sluha za takvo što, koji su imali otvoreno srce skupilo se dosta toga. Brojke nisu važne, jer te iste ne bi mogle izaziti radost ljudi koji su primili tu našu pomoć i kojima je ona uistinu mnogo značila. Izvođene su i predstave s kojih je prihod također bio namijenjen u tu svrhu. Odlazilo se u posjete različitim domovima, nosili su se kolači. Činilo se bilo što, što bi na neki način moglo pomoći tim ljudima.

Sada, kad netko pogleda na tu akciju i kaže da nismo mnogo napravili, znat ću da ne govori istinu. On to ne može razumjeti, jer još uvijek ne zna pružiti ruku, ne zna da se na taj način mijenja onaj svijet, pun nepravde i bijede. Jer, taj svijet se doista počeo mijenjati i za one koji su dohvatili tu pruženu ruku ali i za nas koji smo je pružili.

Dario

TAJNA PRIJATELJSTVA

Bog se proslavlja u vijek i svugdje po svojim djelima. On, jer je naš najveći prijatelj učinio je prijateljstvo dragocjenim. Hvala mu za to. Hvala što nam šalje prijatelje da nam budu blizu, da nas griju, da su i Njegovi i naši prijatelji.

"Moj prijatelj nije onaj koji ne može bez mene nego onaj koji je sretan kad je sa mnom" kaže T. Ivančić. Slažete se ako nadodam - i kad je tužan sa mnom.

Pred pravim prijateljima ne možeš se dugo pretvarati jer oni te ljube srcem i brzo te "skuže" pa to izgleda otprilike ovako kad te ne stignu već duže vremena uhvatiti za ruku i odvuci na kavu onda vam stisnu ruku i u nju "tutnu" komadić papira na kojem je zbijeno "malo ali slatko zadovoljstvo":

"...Osjećam da si u dubini tako žalosna, a ne mogu te dotaknuti. Ne mogu se zavući k tebi.

I to boli, znaš.

Zato molim zajedničkog Prijatelja da bude s tobom i u tebi, da te njeguje i vodi.

Oprosti mi što nekad, što često nisam tu kad me trebaš. Što nemam rijeći na tvoju bol i utjehu za tvoju nemoć. Ali imam jedno veliko, veliko hvala.

Zbilja mi puno znači svaka tvoja dobrodošlica, svaki zagrljaj i osmijeh, svaka pažnja.

To sam ti htjela reći.

I biti još trenutak u mislima s tobom.

Ponoć je.

U mome gradu sad zvone zvona.

Počinje novi dan.

Sutra opet sve iznova.

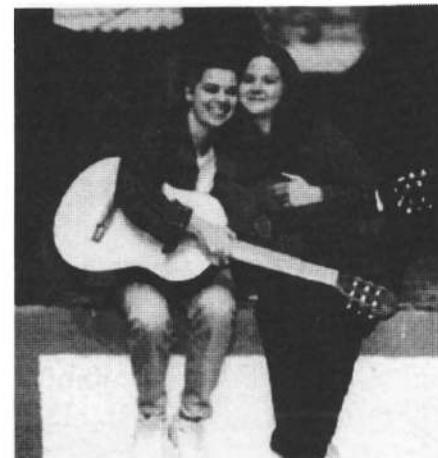
A neke stvari ostaju iste...

Volim te"

I jučer je zaista pošlo sve iznova, one stvari su ostale iste, ali ipak se u nama nešto mijenja. Dolazi Božić... kuca na vrata našeg stana.

Danas se rodio u nama.
Sretan Božić!

Ana

OLUJA

Zašto sam ponekad sputavajuća
da sam kao brod u oluji.
Moja se ljubav prema tebi isprazni
kao baterija koju ne možeš napuniti.
Sve što učinim, zar se mora srušiti
kao kula od karata?

Ljubav je savršena kao ti
a ja kao oluja što se pjeni
i valja i ruši sve pred sobom.
Molim te, utišaj oluju koja
stvara boli i izljeći načinjene rane.

Plačem, a da li se suzama
mogu ispraviti pogreške?
Ti si onaj koji sve može
pa čak i utišati oluju.
Kako da te prepoznam i
da ti pomognem u utišavanju?
Kako da znam da ja nisam
ono što uzrokuje oluju, koja boli.

Ivana

LJUBLJENA BRAĆO I SESTRE, PROMIJJENIMO ŽIVOT!

Krist je umro i uskrsnuo za nas. Na nama je da propovijedamo obraćenje i otpuštanje grijeha - kako nam po Duhu reče - vi ste svjedoci Božje ljubavi i milosrđa. Bili smo u grijehu, na dnu močvare nekog zlog društva, lutajući noću po kafićima ili disco klubovima.

Ali Bog nas je otkupio i primili smo dar Duha Svetoga. On nas vodi i govori kroz nas: "Izdajte iz svijeta, srcem i dušom. Bog je živ!"

Tu je Božje kraljevstvo, među nama, u srcima, jer hram smo Božji. Djeca Boga živoga. Onog koji je prije 2000 godina hodao Izraelom, a danas hoda Zagrebom, Rijekom, Osijekom... Danas, nikada nam nije bio bliže. Nitko neće uspjeti bez Boga. On je jedini smisao života. Ljubav jest život!

Budite radosni jer spašeni smo milošću Božjom. Molimo Duha Svetog da nam rastvori srca, da svojom snagom ljubavi probije u nj, kada već ne otvaramo.

Slavite Oca, Sina i Duha Svetoga. Bog voli svijet, ta svojom ga je ljubavlju stvorio. Ne grijeh u svijetu, već ljudi. Njima smo poslani mi koji vjerujemo u Krista.

Narkomani su tražili Boga. Nismo bili tamo kad smo trebali biti. Nitko im nije posvjedočio da postoji bolji Put, koji u Istini vodi u Život. Umjesto našeg svjedočanstva netko im je drugi posvjedočio da pod LSD-om ili marihanom spoznaješ samoga sebe, osjećaš nešto nadnaravno: "Boga".

Crkva smo Božja i Otac nam je rekao da će uslišati što god ga Crkva zamoli. Radost mu je uslišavati naše molitve.

Zato molimo za obraćenje, ljubav, vjeru, za Duha Svetoga.

Pozvani smo ne da budemo kao Marta, već kao Marija. Da molimo, slavimo, služimo, izaberemo bolji dio. Zato ostavite sve što nije od Isusa, sve što nije od Oca, sve što nije od Duha Svetoga i odmaknite to u stranu. Jedno je sigurno: Marija je izabrala bolji dio i neće joj se oduzeti.

Mi smo zajednica, Božji narod koji ide zajedno, željni njegove ljubavi i pozvani na život vječni.

Ljubimo jedni druge kao što Isus ljubi nas!

Mijenjajmo sebe i mijenjati će se drugi!

Recite svi da je Bog živ. Aleluja!!!

Anoniman

SA SV. FRANJOM ZAJEDNO PLATIŠ JEDNO DOBIJEŠ DVOJE -KAZETA I MJUZIKL-

Krajem mjeseca kolovoza ljeta Gospodnjeg 1996. posao se polako zahuktava. Ljeto je na izmaku, dani postaju sve kraći, ali iščekivanje i napetost rastu iz dana u dan. Kazeta je napokon bila tu. A što sada s njom? Odluka je pala, glasala većina, vraćamo se doma samo preko Knina! Tako je i bilo jednom prigodom, ali o tome nešto kasnije. U planu je bio istoimeni glazbikl iliti mjuzikl. Ekipa je formirana pod dirigentskom palicom fra Ivana Đonija Matića. Ni dan danas još nije poznato koliko je bilo ljudi u sastavu. Netko kaže trinaest, netko šesnaest... zaokružimo to na petnaest igrača.

Čak su i probe bile vrlo burne

Dana drugog mjeseca rujna iste godine, ali i stoljeća klapa je udarila prvi put. Počinje prva proba. Pred nama su samo tekstovi pjesama s kazete, ali i nikakav scenarij ili opis onoga što bismo trebali raditi i glumiti. Najveća bojazan je bila da bismo trebali učiti tekstove, dijaloge, monologe... Već se lakše disalo kad smo saznali da teksta uopće nema. Čak smo se i "otimali" oko uloga (čitaj: bježali smo od njih da bismo što manje glumili). Na kraju te prve u nizu proba saznali smo da će praizvedba mjuzikla biti na Duhovnom kapitolu FRAMA-e u Cerniku dana 21. mjeseca rujna u večernjem terminu. Bili smo pomalo zbunjeni, ali ujedno i sretni što ćemo pokazati ostalim framašima i framašicama naše provincije život sv. Franje na jedan nov i neuobičajen način. Dani su prolazili, a s njima i naše probe (kojih je do današnjeg dana bilo više od trideset). Bivali smo sve uvježbaniji i sigurniji u sebe. Došao je i taj dan. Odlazak u Cernik. I tako se "kazališna skupina" zaputila u Slavoniju s jednim autom "inozemne" proizvodnje na plin - yugom, našičkim škodilakom i zagrebačkim kombijem. Na cilj smo došli bez problema, ako se izuzmu tri "kreštava" glasa naših glumica u škodilaku (bez uvrede). Trebali smo probati kostime. To je više izgledalo kao sve drugo, a ne kostimiranje. Kiša je padala cijelu noć. Osvanuo je i taj dan. Večera je prošla, ali

kiša je i dalje padala. Predstava se preselila u crkvu. Ni sami ne znamo kako, ali uspjeli smo probiti led prvo nastupa. Bilo je vešmašinamenalno (isto kao i fenomenalno). (Ne)Oduševljeni framaši su doboko u noć sa nama slavili naš uspjeh. Nedugo zatim slijedi izvedba u crkvi na Kaptolu 9. Dana 21. listopada odlazimo u zagrebačko kazalište "Komedija" za koje se tražila karta više i koje se i dan danas rado spominje u krugovima i kružnicama framaša. Da napomenem još jednom da je sav prihod od karata išao u dobrovorne svrhe povodom dana borbe protiv siromaštva. Sutradan bivamo obaviješteni da smo pozvani u Split i u Beč. Naravno, vrlo rado smo se odazvali. Put u Split je bio višestruko zadovoljstvo. U subotu 16. studenog oko 7 sati ujutro krenuli smo sa dva kombija i dva voki-tokija koji su nam trebali da međusobno kontaktiramo. Malo pomoću ruku i malo pomoću istih to smo i uspijevali. U Splitu smo srdačno dočekani. Odglumili smo svoje i opet zapivali, zakantali do kasno u noć. Sutradan smo krenuli u Zagreb, naravno da smo išli preko Knina. Bilo je bacanja cipela kroz prozor za vrijeme vožnje, šuškanja preko voki-tokija... pjevalo se i "...polu mosta nama dosta došli smo do Paga, Dalmacija ka i uvik ostala otraga..." Slijedeći vikend smo krenuli u Beč. Ovaj put smo krenuli čak cijeli jedan sat ranije. Na svoje odredište došli smo nešto prije podneva. Ručak, a zatim proba, misa, pjevanje na misi, pa prva predstava. Igrajući bilijar do tri sata ujutro prpremali smo se za sutrašnje dvije predstave. Jedna je bila ujutro, druga navečer. Nakon večere i zahvale našim domaćinima

oko 22 sata polazimo prema Zagrebu. U jednom kombiju su bile pistacije. Bolje rečeno više njih. Tri kilograma. Morali smo stati kupiti sok, dok je drugi kombi neumitno grabio dalje. Kad smo došli do Slovenije tog "grabljivca" nije bilo. Čekali smo ga više od pola sata. U tom čekanju se rodila jedna pitalica: "Što radi jedan fratar (Nikola) na granici u pola noći? Odgovor je: "Čeka druga dva (Đoni i Đani)." Ha, ha... U Zagreb smo došli nešto iza dva. Bilo je ludo. Nakon svega napraviti ćemo jednu stanku, a poslije Božića i Nove godine opet na posao. Do sada smo mjuzikl izveli točno sedam puta. Već unaprijed se radujem našem 10-tom, 20-tom, 50-tom, 100-tom... izvođenju.

Ovom prigodom bih se zahvalio u ime svih izvođača fra Ivici, fra Ivanu, Čiki, fra Nikoli, našim domaćinima u Splitu i Beču, upravitelju i osoblju kazališta "Komedija", ekonomu provincije i vama framašima za vašu potporu. Do sljedećeg viđenja (nadam se uskoro), na daskama koje život znače neka vas prate Mir i Dobro!

Danijel

KNJIGA POSTANKA - II. DIO

U prošlom broju Tau-a govorili smo o tri "sloja" koja susrećemo u Bibliji. Da ukratko ponovim: radi se o doslovnom smislu (tekst shvaćen onako kako ga čitamo), duhovnom smislu (poruka koju je Bog želio izreći preko nadahnutog pisca) i tipskom smislu (tekst promatran u svjetlu Isusa Krista).

Gоворили smo također o knjizi Postanka, te prvom izvještaju o stvaranju. Sada bih ukratko pokušao komentirati drugi izvještaj o stvaranju, kojeg nalazimo u Post 2,4b-25.

U ovom izvještaju se govori o Raju zemaljskom. Pisac ovog izvještaja jest Jahvist, tj. skupina pisaca koja je sastavila ovaj izvještaj. Ta skupina pisaca često naziva Boga Jahve, stoga je tako i nazvana. Jahvist djeluje u doba kralja Salomona, nasljednika Davida. To je vrijeme monarhije, kada su bile velike tlake i porezi koji su opterećivali Izraelce. Jahvist (sada) želi narodu odgovoriti na pitanje: zašto zlo, zašto patnja?

Pisac polazi od sadašnjeg stanja i traži odgovor u prošlosti, na počecima čovječanstva. Uzrok patnje i zla je u Iskonskom ili prvom grijehu. Kako bi opisao situaciju prvog grijeha on opisuje postanak prvog čovjeka. Prilikom toga koristi se antopomorfizmima. Bogu pridaje ljudske karakteristike. Tako On hoda, razgovara sa čovjekom, stvara ga kao lončar koji oblikuje glinu. Zanimljivo je krenuti od početka ovog izvještaja. U prvom izvještaju čovjek je stvoren kao kruna

stvorenja na kraju stvaranja. Ovdje u drugom izvještaju pak biva čovjek stvoren na početku.

Bog stvara čovjeka od praha zemaljskog. Pisac se ovdje koristi slikama bliskim Semitu njegova vremena. Naime, lončarstvo je bio čestit zanat u ono vrijeme. Bog, stvorivši čovjeka od zemlje, udahnjuje dah života u njega i tako on postaje živo biće, biće koje je tijelo, ali i duša i duh. Ovdje možemo spomenuti i teoriju evolucije. Ako uzmemo u obzir znanstvena dostignuća na tom području možemo njih prihvati bez opasnosti, kao što se to nekad smatralo, za našu vjeru. Bog je mogao stvoriti sve oblike života i pustiti da se razvijaju prirodnim tijekom, po njegovom planu. U jednom stupnju tog razvoja On je mogao "dahnuti svoga Duha" u neki oblik života i tako ga uzdignuti na višu razinu i prozvati ga čovjekom koji je Njemu sličan jer ima slobodu, razum i osjećaje. A te karakteristike ostali organizmi nemaju.

Zanimljivo je porijeklo i značenje same riječi Adam. Adam nije osobno ime već znači čovjek, zapravo čovječanstvo. Pobliže značenje bi bilo još više zemljanih, ili crvenko (zemlja je crvena u Izraelu). Čovjek stvoren iz zemlje, nosi njezino ime kako bi se neprestano spominjao otkuda je došao i kakav je bez Boga koji mu daje svoj Duh, Dah koji je život. Bez Boga čovjek je prah zemaljski. Tim prahom se hrani prokleta zmija odnosno đavao: "Po trbuhi snome

puzat ćeš i zemlju jesti sveg života svog!" (Post 3,14).

Bog je dakle stvorio čovjeka i smjestio ga u vrt. Vrt je za Semita koji živi u pustinji slika idealnog života. To je obilje vode i trave, u vrtu život buja i to je za njega ono što bismo mi nazvali raj. U tom izobilju Bog je zasadio drvo spoznaje dobra i zla, što je zapravo čovjekova savjest. Čovjek nije znao za zlo niti je patio na početku svijeta. To je poruka koju Jahvist želi prenijeti svojim sunarodnjacima u danima patnje. U blizini tog stabla je i stablo života. Života koji može biti ili u Božjoj blizini ili daleko od njega (raj - pakao). Nakon što je čovjek učinio prvi grijeh, Bog ga tjera iz raja jer se boji da ne bi jeo i s tog stabla i tako ostao zauvijek u stanju prvog grijeha, daleko od Boga.

Čovjek je bio postavljen u Vrt i trebao ga je čuvati. Čovjek je trebao biti u zajedništvu s Bogom i tako ostati, njegovati tu blizinu i odnos s Bogom. Bog mu je želio dati nekoga da ne bude sam. I tek sada Bog stvara ostala stvorenja. Čovjek im daje imena. Dati ime kod semita znači imati vlast nad nekim. Ali ne vlast koja bi izarbljivala, već koja pazi na ono nad čime gospodari. No, sve stvoreno nije zadovoljilo čovjekovu čežnju. Tada Bog pušta san na čovjeka. I kao u nekom snu, pod anestezijom, Bog opet čini, ovaj put kao liječnik koji operira i stvara novi život. Čovjek je toga svjestan, ali za njega to stvaranje ostaje tajna, kao što je i tajna kako nastaju svi ljudi ovoga svijeta, dok im Bog neposredno stvara dušu u

trenutku začeća. Bog ženu dovodi čovjeku. Oni su ravnopravni i dar su jedno drugome. Treba naglasiti da kod stvaranja žene i muškarca cilj pisca nije da nam da neko znanstveno tumačenje njihova nastanka, već to da je Bog izvor života i da su muškarac i žena potpuni čovjek. U tom iskonskom stanju, muškarac i žena su mogli stajati "goli" jedno pred drugim, i nisu osjećali stida. Golotinja je ovdje izraz ne za neku bijedu ili seksualne nagone, već za čovjekovu netaknutu veličinu koju je imao prije prvoga grijeha. Nakon prvog grijeha oni će osjećati da su goli, a to znači u Bibliji bijedu, bespomoćnost, žalost, ropstvo, kazne. Sada u raju oni su bili potpuno jedno za drugo i Boga. Taj sklad narušit će prvi grijeh. O njemu i trećoj glavi knjige Postanka u sljedećem broju.

Davor

SLUŽENJE KLARISA U CRKVI I SVIJETU

Red sv. Klare - "malo stado" iz svetog Damjana - ne razlikuje se od monaške tradicije samo u pitanju odreknuća kolektivnog, kao i osobnog, posjeda. Lišenje materijalnih dobara samo je upadan vid one bitne razlike koja postoji između klarisa i ostalih Redova. Naime, sv. Klara nije imala namjeru organizirati neku ustanovu ili oblik života posredstvom kojega bi živjela evanđeosko savršenstvo. To je ono što karakterizira monaške ustanove.

Red sv. Klare ne proizlazi kao sredstvo da se živi evanđelje, nego kao plod zajedničkog življenja evanđelja, uzetog doslovno.

Prema sv. Klari, njezin je Red "malo stado što ga je u svojoj svetoj Crkvi porodio svevišnji Otac, po riječi i primjeru blaženog Franje, da nasljeđuje siromaštvo i poniznost njegova Sina i njegove preslavne Djevice Majke" (OKI). Radi se (samo) o svjedočenju siromašnog i poniznog Krista u jedinstvu uzajamne ljubavi, koja je vez savršenstva. To je krajnje jednostavan program, ali takav koji neposredno dostiže evanđeoski i crkveni cilj: živjeti i očitovati Krista - Kraljevstvo Božje među nama već prisutno.

Nasljedovanjem siromašnog i poniznog Krista, Klara postaje "vrata" svome "malenome stadu", tj. uvodi ga u kontemplaciju svoga božanstva. Tako se ocrtava kontemplativna zadaća što je klauzurni Red klarisa razvija u krilu Crkve i za cijelu Crkvu, u franjevačkoj obitelji. Klarise su pozvane na najjednostavnije najsilomašnije od svih ljudskih djelovanja koja su ikad postojala, a to je čin kontemplacije. Po tom činu i u tim "siromasima" Crkva se pojednostavljuje i olakšava svoj hod prema Bogu. Prva, najskrivenija i najdublja služba

u Crkvi i svijetu, premda postoje još mnogi drugi oblici. A ovo naše malo izlaganje o nama je zato "da biste i vi imali zajedništvo s nama. A naše je zajedništvo s Ocem i sa njegovim Simonom Isusom Kristom" (1 Iv 1,3).

Sestre klarise

KRIŽ

Učio sam da se križ sastoji od dva dijela.

Jedan je poprečni i to je naš dio križa. Drugi ukazuje prema gore i to je Božji dio.

Ovaj je ukorijenjen u zemlju kako bismo mi svoj dio mogli na njega pričvrstiti: naše brige i sumnje, naše nemire i grijeha.

Kada vidim križ, pomislim: njegovi sastavni dijelovi su Božja ljubav i naši grijesi.

Naš Gospodin bijaše na oba raspet i tako ih je spojio,

da bi postigao svoju pobjedu.

Ima zasigurno mnogo toga u našem životu

što nam se čini "poprečno".

Da, ima čak velikih krijeva, koje ljudi moraju nositi, ali ipak znam,

da najveći dio križa nosi ime - ljubav, koja upućuje prema gore...

to me tješi i čini radosnim.

Iz Laponije

klarisa u Crkvi jest: tiho posredništvo između Kristova Duha i njegove Crkve. Što je dodir jedne klarise s Bogom stvarniji i istinitiji, to je i njena otvorenost prema bližnjemu veća i široka kao Kristove raširene ruke na križu. Ta otvorenost ne sadrži toliko vanjski kontakt koliko unutarnje zračenje u Crkvi. To je vrsta služenja koja pretpostavlja i traži da duša najprije bude "bazen a onda kanal... tj. da sadrži milost... prije nego je širi drugima" (bl. B. Varano). A kad jednom ožive potrebne kondicije, to služenje postaje šikljanje žive vode u sve zglobove Crkve. Preko tog siromašnog i skrivenog služenja, klarisa postaje "majka grešnicima, sestra misionarima, pomoćnica svećenika" (s. M. Teresa M.).

Ovdje smo iznijeli samo neke oblike služenja ili poslanja klarisa

NISMO VIŠE ISTI

Neki su već primjetili, neki još nisu, ali jedno je sigurno, FRAMA Karlovac se promjenila. Sudbonosni datum bio je 24. 05. 1996. kada smo voljom većine članova odlučili održati izbore za novo predsjedništvo. Da je sve bilo više nego demokratski svjedoci su nam promatrači iz Helsinki Watcha poznati kao "desna ruka pravde". Tek sada smo svjesni kako je sok dobro piće (piva je ipak prehrabeni proizvod).

U svezi glede broja članova još uvijek smo isti, ima nas oko 20. Ipak je važnija kvaliteta od kvan-

MIR I DOBRO IZ EUROPSKE UNIJE!

Franjevački pozdrav, kao i himna i druge FRAMA-ine pjesme čuje se i u carskom Beču. Istina je da smo mi još mali krug pa se možda ne čujemo baš daleko, ali svaki put počinje prvim korakom.

I dok još od 9. studenog 1995. uz vodstvo našeg fra Ilije FRAMA živi, već se vide prvi pomaci. Sve nas je više, a misija ne može bez nas, jer gdje je misija, tu je i FRAMA. Od čitača i zbora pa sve do folklora, svugdje mi "miješamo svoje prste".

Trenutno nas ima negdje 25, a biti će nas i više.

titete. Ne patimo od brojke previše kao neki siromasi.

O našim aktivnostima ćemo nešto više kada "Tau" bude imao format "Vjesnika".

Za sada tek toliko da imamo novog duhovnog asistenta, p. Ivana Lončara i brdo planova za budućnost.

Na kraju sve vas pozdravljamo, budite dobri, budite bolji, budite najbolji, budite kao mi.

FRAMA Karlovac

A pošto FRAMA radi za mlade i s njima mi se spremamo organizirati redovitu misu za mlade, što će međutim još pričekati ostvarenje.

A da uz pametni rad bude i pjesme i šale, to se zna. Sve u svoje vrijeme. Da vi ne biste rekli da ja previše pričam (po tome sam inače poznat) ja ću sada završiti šaljući vam prijateljske i bratske pozdrave u svoje osobno ime i u ime svih framaša iz Beča.

Ivo

POZIV NA SURADNJU

Draga braćo i sestre, framaši!

Franjevačka mladež već 3 godine ima svoj list TAU, koji uvijek iscrpno bilježi sve što se događa u FRAMA-i. Naša zajednica svakim je danom sve veća, a samim tim i aktivnost pojedinih FRAMA koje svojim djelovanjem pridonose ukupnom razvoju FRAMA-e u Hrvatskoj. Danas u Hrvatskoj postoji dvadesetak bratstava koja svakoga dana nasljeđuju sv. Franju Asiškog uz kojega bi se htjeli još više približiti Gospodinu. Upravo iz tog mnoštva drugih, ne manje važnih razloga, potrebno je savjesnije i odgovornije pristupiti listu Franjevačke mladeži TAU. U uredništvu je do sada radilo svega nekoliko ljudi. Uz njihov i više nego požrtvovan rad i ambicioznost u listu je došlo do nekih promjena koje neki od vas možda nisu ni primjetili. Da nema naših fratara: fra Pere i fra Ivica i još nekolicine njih, TAU bi izlazio još rijede i na mnogo manje stranica. Uz sva ta povremena poboljšanja, ipak je sve to daleko manje od onog što Franjevačka mladež, uz malo dobre volje može. Listu su potrebne promjene. No, o vama ovisi u kojoj će se mjeri one i dogoditi. Poboljšanje kvalitete papira samo je mali nagovještaj mogućih promjena na

naše zajedničko zadovoljstvo. Zagledno možemo puno više! Stoga, upućujemo poziv svima vama koji ste spremni pridonijeti razvoju našega TAU-a. Odazovite se i svojim idejama, kritikama, tekstovima i riječima pomozite boljem i kvalitetnijem izdavanju lista. Organizirajte u vašem bratstvu Novinsku agenciju FRAMA-e. Aktivirajte se, razgovarajte i istražujte. Mi smo zainteresirani za svaki oblik suradnje i za svaki vaš prijedlog. Kada bi se iz svake zajednice javio samo jedan framaš, situacija bi bila mnogo bolja. Ne bojte se, nego nam se javite, svi koji volite pisati. Vrijeme je da se FRAMA afirmira ne samo u Crkvi nego i van nje. To ne možemo bez vas. Pridružite nam se na vaše i naše zadovoljstvo. Stoga molimo sva bratstva da formiraju sektor ili zaduže pojedine osobe za suradnju sa listom i to bi bila neka vrsta dopisništva iz vašeg mjesta, a adrese i brojeve telefona onih s kojima bismo mi mogli kontaktirati pošaljite na adresu uredništva: TAU, Kaptol 9, 10000 Zagreb.

Radujemo se vašem odazivu, jer zajedno smo jači!!

NAF - Novinska agencija FRAMA-e

